

Korsmaninkadun tieliikenteen aiheuttama ympäristöhaitta, asian jatkokäsittely

Ympäristölautakunta 30.10.2025 § 166

Hangon kaupunki on saanut valituksen Korsmaninkadun tieliikenteen aiheuttamasta meluhaitasta. Valituksessa nostetaan esiin Korsmaninkadun tieliikenteen aiheuttama melu- ja värinähaitta ja viitataan sekä valtioneuvoston päätökseen melutasojen ohjeistoista (993/1992), että terveysuojelulakiin (763/1994). Valituksessa edellytetään, että kaupunki ryhtyy viipymättä seuraaviin toimenpiteisiin:

1. Virallisten melu- ja värinämittausten suorittaminen Korsmaninkadun varrella sekä päivällä että yöaikaan,
2. Liikennemäärien laskenta ja selvitys, kuinka paljon raskasta ajoneuvoliikennettä kadulla todellisuudessa on,
3. Konkreettisten suunnitelmien esittäminen haittojen vähentämiseksi. Tämän lisäksi valituksessa todetaan, että ratapihan yöllinen toiminta aiheuttaa impulssimaista melua, joka on erittäin häiritsevää.

Ympäristönsuojeluviranomainen käsittelee asian ympäristölainsäädännön näkökulmasta, kun taas terveysuojeluvalvonta kuuluu Eteläkärjen ympäristöterveyden toimivaltaan. Ympäristönsuojelulain (527/2014) 151 §:n mukaisesti voidaan tietyissä olosuhteissa edellyttää meluselvityksen ja meluntorjunnan toimintasuunnitelman tekemistä. Tämä vaatimus koskee mm. yli 100 000 asukkaan väestökeskittymiä, joita asukastiheydensä perusteella voidaan pitää kaupunkimaisina alueina; yleisiä teitä, joiden liikennemäärä vuodessa on yli kolme miljoonaa ajoneuvoa; rautateitä, joiden liikennemäärä vuodessa on yli 30 000 junaa. Näiden tekijöiden perusteella Korsmaninkadun liikenne ei edellytä ympäristönsuojelulain 151 §:n mukaisen meluntorjuntasuunnitelman laatimista.

Kaikessa toiminnassa on kuitenkin tavoiteltava sellaista ääniympäristön laatua, jossa vaarallista tai haitallista ääntä (melu) ei esiinny siinä määrin, että siitä aiheuttuisi terveyshaittaa tai merkittävää muuta (YSL 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua) seurausta tai sen vaaraa. Korsmaninkadun tieliikenteen aiheuttama melu on lähiympäristön asukkaiden kesken koettu haitalliseksi ja asia on herättänyt keskustelua jo usean vuoden aikana.

Vuonna 2017 tehtiin asiasta kuntalaisaloite, jota käsiteltiin ympäristölautakunnassa (28.11.2017 § 206, 1.2.2018 § 8). Ympäristölautakunta päätti lähettää aloitteen tiedoksi kaupunginhallitukselle, ja toivoi kaupunginhallituksen ottavan kaupungin seuraavan kaavoitusohjelmaan kaavahankkeen, jolla koko Korsmaninkatu tulisi asemakaavoitetuksi. Kaavoitusprosessin myötä kadun liikenteen ympäristövaikutukset tulevat tarkasteltaviksi ja käsiteltäviksi kokonaisuutena. Kaupunginhallitus merkitsi asian tiedoksi ja päätti edelleen palata asiaan myöhemmin (12.2.2018 § 34).

Tämän jälkeen Korsmaninkadun asemakaavan päivitys on otettu mukaan kaavoitusohjelmaan. Rautatien alikulkuhankkeen yhteydessä läntiselle osalle Korsmaninkatua laadittiin asemakaava (ylikulku-Tarhakatu). Kaavoituksen yhteydessä tieliikenteen meluhaitat huomioitiin mm. siirtämällä katua lähemmäksi ratapiha-alueita. Korsmaninkadun itäisen puolen asemakaava (Tarhakatu-Appelgrenintie) on vielä päivittämättä. Kaavoitusohjelma päivitetään vuosittain talousarvion yhteydessä. Korsmaninkadun asemakaavahanke on nyt suunniteltu vuodelle 2027.

Ympäristönsuojeluosasto on kerännyt taustatietoa mm. kaupungin kuntatekniikan osastolta ja Hangon satamasta, josta käy ilmi tieliikennemäärät myös raskaan liikenteen osalta viime vuoden aikana. Käsittelyn tueksi, ympäristönsuojeluosasto suorittaa melumittauksen kyseisen asunnon ulkopuolelta. Tulokset eivät ole vielä saatavilla, mutta joka tapauksessa on selvää, että raskaan liikenteen määrä on merkittävä koko Korsmaninkadun varrella. Tieliikenteen ympäristövaikutukset tulisi tutkia kokonaisvaltaisesti esim. kaavoituksen yhteydessä, jolloin koko kadun asuin ympäristö olisi tutkimuksen kohteena. Korsmaninkadun asemakaavan päivityksestä on keskusteltu kaupungingeodeetin kanssa.

Oheismateriaali

- Valitus Korsmaninkadun melu- ja tärinähaitoista
- Korsmaninkadun ympäristöhaitan torjuminen, kuntalaisaloite 27.7.2017
- Kuntalaisaloitteen käsittely kaupungin toimielimissä, pöytäkirjanote 12.2.2018
- Länsisataman rekisteröimä raskaan liikenteen määrät 1.10.2024 – 30.9.2025
- Muistio 30.10.2025 (jaettu kokouksessa)

Ehdotus (Degerlund)

Ympäristölautakunta toteaa valituksen vastineena seuraavaa:

- Vaikka Korsmaninkadun tieliikenteen aiheuttama meluhaitta ei edellytä ympäristönsuojelulain mukaista meluntorjuntasuunnitelmaa, asukkaiden kokema meluhaitta ei ole vain yksittäisen kiinteistön ongelma.
- Valitukseen vastataan suorittamalla virallisia melumittauksia kyseisen kiinteistön kohdalla, mutta suunnitelma koettujen haittojen vähentämiseksi Korsmaninkadun lähiympäristössä vaatii tieliikenteen ympäristövaikutusten tarkastelua laajempaa kokonaisuutena, esimerkiksi kaavaprosessin myötä.
- Kaavaprosessissa myös vuorovaikutus eri osapuolten kanssa tulisi huomioiduksi.
- Korsmaninkadun asemakaavoitus hankke (itäinen puoli) on jo kaavoitusohjelmassa. Selvitykset jotka tehdään ennen kaavahankkeen aloittamista voidaan hyödyntää myös kaavoituksessa.
- Päätös lähetetään kaupunginhallitukselle tiedoksi.

Asian käsittely

Iina Hedback ehdotti, että

"Ympäristölautakunta esittää lisäksi kaupunginhallitukselle, että Korsmaninkadun asemakaavatyö lisätään tulevan vuoden 2026 kaavoitusohjelmaan.

Kaavatyön tavoitteena on löytää ratkaisu Korsmaninkadun raskaan liikenteen aiheuttamien melu- ja viihtyvyys-haittojen vähentämiseksi, esimerkiksi meluaidan avulla. Samalla kaavoitustyössä tulee tarkastella liikenneturvallisuuden parantamista erityisesti kevyen liikenteen osalta, koska katu toimii ensisijaisena koulureittinä Hango Pohjoisen alueelta keskustan kouluihin.

Lisäksi lautakunta esittää, että kaupunki selvittää eri rahoitusohjelmien hyödyntämismahdollisuudet Korsmaninkadun ympäristön viihtyisyyden ja turvallisuuden parantamiseksi kaavoituksen yhteydessä, yhteistyössä kaupungin satamalaituksen kanssa, koska raskas liikenne alueella liittyy pääosin kaupungin omistaman Hangon sataman toimintaan."

Ehdotus ei saanut kannatusta joten se raukesi.

Keskustelun aikana esittelijä muutti ehdotustaan siten että tärinämittaukset suoritetaan virallisten melumittauksen lisäksi.

Päätös

Yksimielisesti muutetun ehdotuksen mukaan.

Ympäristölautakunta toteaa valituksen vastineena seuraavaa:

- Vaikka Korsmaninkadun tieliikenteen aiheuttama meluhaitta ei edellytä ympäristönsuojelulain mukaista meluntorjuntasuunnitelmaa, asukkaiden kokema meluhaitta ei ole vain yksittäisen kiinteistön ongelma.
- Valitukseen vastataan suorittamalla virallisia melumittauksia ja tärinämittauksia kyseisen kiinteistön kohdalla, mutta suunnitelma koettujen haittojen vähentämiseksi Korsmaninkadun lähiympäristössä vaatii tieliikenteen ympäristövaikutusten tarkastelua laajempuna kokonaisuutena, esimerkiksi kaavaprosessin myötä.
- Kaavaprosessissa myös vuorovaikutus eri osapuolten kanssa tulisi huomioiduksi.
- Korsmaninkadun asemakaavoitusohjelma (itäinen puoli) on jo kaavoitusohjelmassa. Selvitykset jotka tehdään ennen kaavahankkeen aloittamista voidaan hyödyntää myös kaavoituksessa.
- Päätös lähetetään kaupunginhallitukselle tiedoksi.

Lisätiedot

Ympäristönsuojelupäällikkö Maria Degerlund, 040 135 9299

Ympäristölautakunta 09.04.2026
483/11.05.02/2025

Lautakunnan 30.10.2025 § 166 tekemän päätöksen mukaisesti, virallisia melu- ja tärinämittauksia kyseisen kiinteistön kohdalla on suoritettu. Liikennemääriä Korsmaninkadulla on myös selvitetty. Liikennelaskennan avulla normalisoidut melumittaustulokset osoittivat, että keskiäänitaso kiinteistön ulko-oleskelualueella ylitti Vnp 993/1992 ohjearvon sekä päivällä (62 dB) että yöllä (55 dB).

Valtioneuvoston päätöksen melutason ohjearvoista (993/1992) 2 §:n mukaan asumiseen käytettävillä alueilla, virkistysalueilla taajamissa ja taajamien välittömässä läheisyydessä sekä hoito- tai oppilaitoksia palvelevilla alueilla on ohjeena, että melutaso ei saa ylittää ulkona melun A-painotetun ekvivalenttitason (LAeq) päiväohjearvoa (klo 7-22) 55 dB eikä yöohjearvoa (klo 22-7) 50 dB. Valtioneuvoston päätöstä sovelletaan meluhaittojen ehkäisemiseksi ja ympäristön viihtyisyyden turvaamiseksi maankäytön, liikenteen ja rakentamisen suunnittelussa sekä rakentamisen lupamenettelyissä (993/1993 § 1). Päätöstä ei sovelleta teollisuus-, katu- ja liikennealueilla eikä melusuoja-alueiksi tarkoitetuilla alueilla.

Tärinämittaustulokset osoittivat, että kohteen tärinätasot olivat rakennuksen vaurioitumisriskin osalta Teknologian tutkimuskeskus VTT:n ohjearvojen mukaisia ja mitatuista tärinätasosta ei aiheudu riskiä rakennuksen rakenteille. Liikennetärinän asumisviihtyvyyden tunnusluku oli luokkaa D ”Olosuhteet, joita tavoitellaan vanhoilla asuinalueilla. Keskimäärin 25 % asukkaista pitää värähtelyitä häiritsevinä ja voi valittaa häiriöstä.”

Ympäristönsuojeluosasto järjesti tilaisuuden, jossa kuultiin asukasta, kaupunkia ja sekä ympäristönsuojeluviranomainen että terveydensuojeluviranomainen antoivat näkemyksensä asian ratkaisemisesta. Asiasta on myös keskusteltu kaupungingeodeetin kanssa.

Ehdotus (Degerlund)

Ympäristölautakunta toteaa, että liikennettä kadulla ei voida pitää sellaisena toimintana, jota koskevia velvoitteita tai määräyksiä voitaisiin antaa ympäristönsuojelulain nojalla (VaHO 18.4.2024, 1415/2022). Kadunpitäjää (siis kaupunkia) ei myöskään voida pitää sellaisena toiminnanharjoittajana, johon velvoitteet tai määräykset olisivat kohdistettavissa ympäristönsuojelulain nojalla. Tieliikenteestä aiheutuva meluhaitta ei todennäköisesti synny pelkästään kyseisen kiinteistön kohdalla ja asian ratkaisemiseksi tieliikenteen ympäristövaikutuksia tulisi tarkastella laajemmin, esimerkiksi mallinnuksen avulla. Tarkastelun yhteydessä voidaan laatia konkreettiset suunnitelmat meluhaittojen vähentämiseksi Korsmaninkadun vieressä olevan asuinalueella.

Ympäristölautakunta katsoo, että asia voidaan parhaiten ratkaista kaavoitusprosessin yhteydessä, missä myös vuorovaikutus eri osapuolten kanssa tulisi huomioiduksi. Lautakunta päättää siirtää asian kaupunginhallitukselle, joka toimii kaavoitusviranomaisena, ja ehdottaa, että Korsmaninkadun itäisen osan asemakaavoitushanke priorisoidaan kaupungin kaavoitusohjelmassa. Jo suoritettut mittaukset ja selvitykset, jotka tehdään ennen kaavahankkeen aloittamista, voidaan hyödyntää myös kaavoituksessa.

Päätös toimitetaan terveydensuojeluviranomaiselle tiedoksi.

Päätös

Lisätiedot

Ympäristönsuojelupäällikkö Maria Degerlund, 040 135 9299